אלא בתלתא דכוותה גבי ישראל בפרוצים

מי שרי יוהתנן אבל אשה אחת מתייחדת

עם שני אנשים יואמר רב יהודה אמר

שמואל ילא שנו אלא בכשרים אבל בפרוצים

אפילו עשרה נמי לא מעשה היה והוציאוה

עשרה בממה לא צריכא יבאשתו עמו עובד

כוכבים אין אשתו משמרתו אבל ישראל אשתו

משמרתו ותיפוק ליה משום שפיכות דמים

א"ר ירמיה באשה חשובה עסקינן דמירתתי

מינה ירב אידי אמר אשה כלי זיינה עליה

מאי בינייהו איכא בינייהו אשה חשובה

בין אנשים ושאינה חשובה בין הנשים תניא

כוותיה דרב אידי בר אבין האשה אע"פ

שהשלום עמה לא תתייחר עמהן מפני

שחשודין על העריות: לא יתייחד אדם

עמהן: ת"ר סישראל שנזרמן לו עובד כוכבים

בדרך מופלו לימינו ר' ישמעאל בנו של ר'

יוחנן בן ברוקה אומר יבסייף מופלו לימינו

במקל מופלו לשמאלו יהיו עולין במעלה או

יורדין בירידה לא יהא ישראל לממה ועובד

כוכבים למעלה אלא ישראל למעלה ועובד

כוכבים למטה ואל ישוח לפניו שמא ירוץ

את גולגלתו ישאלו להיכן הולך ירחיב לו

את הדרך כדרך שעשה יעקב אבינו לעשו

הרשע [דכתיב] עד אשר אבא אל אדוני

שעירה וכתיב יויעקב נסע סכותה מעשה

בתלמידי ר"ע שהיו הולכים לכזיב פגעו

בהן ליסטים אמרו להן לאן אתם הולכים אמרו

להן לעכו כיון שהגיעו לכזיב פירשו אמרו

להן [תלמידי] מי אתם אמרו להן תלמידי

ר"ע אמרו להן אשרי ר"ע ותלמידיו שלא פגע

בהן אדם רע מעולם רב מנשה הוה אזל

ו.], ג) [יבמות קטו.], ד) חולין לא. תוספתא פ"ג

ה"ל. ה) ומגילה יבו.

ו) [שיהא שמאלו רש"ש],

חורה אור השלח

1. יַעַבָּר נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְּדוֹ וַאֲנִי אֶתְנְהֲלָה לְאִטִּי לְרָנֶל הַמְּלְאַבָּה

אֲשֶׁר לְפָנֵי וּלְרֶגֶּל הַיְלְדִים עַד אֲשֶׁר אָבא אָל אֲדֹנִי שַׁעִירָה:

2. וְיַעֲלְב נְסַע סֻבּּתְה וַיִּבֶּן. לוֹ בָּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עֲשָׂה

קבר על בּן קָרָא שֵׁם הַמְּקוֹם סְבּוֹת:

בראשית לג יד

בראשית לג יז

יד א ב מיי׳ פכ״ב מהל׳ איסורי ביאה הל׳ ח עי' מ"מ סמג לאוין קכו טוש"ע אה"ע סי כג סעי ה בהג"ה: מו ג מיי שם הלכה ד

סב ש"בוט סב ממס סעי׳ ג טוש״ע י״ד סי׳ קנג סעי׳ ד טוש״ע י״ד כי׳ קנג סעיף ד:

בון דה ו מיי פייצ מהי רולח הלי ז ח סמג עשין עט טוש"ע י"ד סיי קנג סעיף ג:

רבינו חננאל

אוקימנא אפילו אשתו עמו ולא אמרינן אשתו של עובד כוכבים משמרתו. ואע"פ שהיא ולא שחשודין הן על העריות לא חחיחד עמו. והוי לא הודיוו עמו. ההי מילי עובד כוכבים אבל ישראל אשתו משמרתו ובישראל אם (הוא) הם ובישראל אם (הוא) הם כשרים מתיחדת עם שני אנשים ואם הם פרוצים אפילו עשרה לא והוציאוה עשרה פרוצין . במטה. תניא האשה אע״פ עם כותים מפני שחשודין . על העריות: לא יתיחז על שפיכות דמים: ת״ר ישראל שנטפל לו כותי ישואל שנטפל לו כווני בדרך טופלו לימינו ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אומר בסייף טופלו לימינו במקל טופלו לשמאלו היו עולין במעלה או יורדין בירידה לא יניח הכותי למעלה והישראל למטה אלא ישראל למעלה והכותי למטה. ואל ישוח לפניו שמא ירצץ גלגלתו. שאלו להיכן אתה הולך ירחיב לו הדרך כמה שעשה יעקב לעשו עד אשר . אבא אל אדוני שעירה. והלך הוא למקום אחר. מעשה בתלמידי ר״ע כו׳. רב מנשיא הוה אזיל

בריבא באשתו עבור. לכאורה מוקי לה כר"ש דאמר בפ' עשרה אלא בסלסא. להכי נקט חלתא דבישראל בחלתא שרו בין בעיר יוחסין (קדושין דף פ:) בזמן שאשתו עמו ישן עמהן בפונדקי שאשתו משמרתו וא"ת אמאי לא מוקי לה בשיש עמה חינוקת דבכי האי גוונא בישראל שרי ליחודי דאמר רבא התם בגמ' מתייחד

אדם עם אשה ותינוקת שיודעת טעם ביאה ואינה מוסרת עלמה לביאה וי"ל דלשון לא תתייחד משמע שחין שם שום ישרחלית חלח היח: איבא בינייהו אשה חשובה בין האנשים ושאינה חשובה

בין הנשים. פ״ה חשונה למלכות ואינה יפה לרבי ירמיה דמוקי לה בקרובה למלכות הא לאו הכי לא אמרי׳ אשה כלי זיינה עליה אלמא איכא אשה דקטלי לה ולא יהיב עובד כוכבים עלה דעתיה לביחה כגון מכוערת והכא שהיא חשובה למלכות ואינה יפה שריא ליחודי דליכא למיחש לשפיכות דמים כיון שהיא קרובה למלכות ולביאה נמי ליכא למיחש כיון שאינה יפה ולרב אידי אסורה ליחודי דכולהו כלי זיינן עליהן וחיישינן לערוה דהא רב אידי סחמא אמר למילחיה ולא קאמר הכא באשה יפה דכלי זיינה עליה ע"כ פ"ה. וקשיא חדא דלישנא דחשובה לא משמע יפה ועוד דכי אינה יפה נמי מאי הוי הא אמרינן ברים פירקין (לעיל דף כב:) חביבה עליהם בהמתן של ישראל יותר מנשותיהן ק"ו לנשותיהן של ישראל ושמא י"ל דמ"מ דבאשה לא טרחי לאנסה כיון דאינה יפה מיהו קשה דלר׳ ירמיה לא מישתמיט תנא או אמורא בשום מקום לחלק בשבויה בין יפה לאינה יפה להתירה לכהונה ועוד קשה דלפ״ה משמע דאשה חשובה בין האנשים ושאינה חשובה בין הנשים חדא מילתא וא"כ היה לו לומר חשובה בין האנשים ואינה חשובה בין הנשים מדקאמר ושאינה חשובה כו' אלמא חרי מילי נינהו לכך נראה לפרש דודאי תרי מילי נינהו

דהא דקאמר אשה כלי זיינה עליה לאו משום דדעתייהו לביאה ומשום הכי לא קטלי לה אלא טעמא מפני שאינה בעלת מלחמות ומריבות כחיש מרחמים עליה וה"פ איכא בינייהו אשה חשובה בין האנשים קרובה למלכות אם מותרת להתייחד עם האנשים עובדי כוכבים דלר׳ ירמיה אסורה להתייחד כדקאמר טעמא באשה חשובה (ב) ואו לא נפיק לן מידי משום שפיכות דמים אי לאו משום טעמא דעריות לרב אידי שריא דאמר טעמא דליכא למיחש לשפיכות דמים דאשה כלי זיינה ומרחמי עלה אבל לעריות איכא למיחש כשהיא חשובה דמירתתי מינה אף לעריות לא חיישינן ושאינה חשובה בין הנשים נמי אם היא מותרת להתייחד בין הנשים עובדות כוכבים איכא בינייהו דלרבי ירמיה כיון דאינה חשובה קטלי לה דלית ליה טעמא דמרחמי ולרב אידי שריא דכלי זיינה עליה כלומר דמרחמי עלה ואי משום עריות כדאמרי׳ בריש פירקין שהעובדי כוכבים מלויין אלל נשי חבריהן בת דעת היא וכשתראה שיבא העובד כוכבים תלא מיד ובירושלי גרם אשה אינה בכלל שפיכות דמים א"ר ירמיה תפתר בבריאה ורבי בון אמר אפילו בתשה יכולה אשה להטמין ולומר עובדת כוכבים אני ואין האיש יכול להטמין עצמו ולומר עובד כוכבים אני ונראה לפרש אף כאן כפירוש הירושלמי באשה חשובה בריחה ובעלת כח אבל לעריות איכא למיחש דחיישי׳ דלמא מפתה לה ורב אידי אמר אשה כלי זיינה עליה מפני שיכולה להטמין עלמה ולא קטלי לה ושרי אי לאו משום עריות ובעי מאי בינייהו בין למר בין למר משום שפיכות דמים ליכא משום עריות איכא ומסיק איכא בינייהו אשה חשובה בין האנשים בריאה ובעלת כח דלרי ירמיה אסירי דאיכא למיחש שמא תתפתה ורב אידי לא חייש אלא דלמא מאנסי לה ואי בריאה שריא דכיון שהיא בעלת כח אין לחוש לא לאונס ולא לשפיכות דמים א"נ ושאינה חשובה בין הנשים איכא בינייהו דלרב אידי שריא להתייחד דיכולה להטמין עלמה

הילכך לשפיכת דמים ליכא למיחש ולעריות נמי כיון שהיא בין הנשים ולרבי ירמיה משום שפיכות דמים דדוקא בבריאה לא חשו וא״ת בפרק האשה שהלכה (יבטות קיד:) דבעי החזיקה היא מלחמה בעולם (^{ה)} מהו ואמרה מת בעלה אי מהימנא או לאו ובעי למיפשט דנאמנת מההיא דנפלו עלינו עובדי כוכבים נפלו עלינו ליסטין נאמנת דהחזיקה מלחמה הוא ודחי התם כדרב אידי דאמר אשה כלי זיינה עליה ולא אמר׳ בדדמי אלא ודאי המתינה עד שתראהו מת והשתא לר' ירמיה דלית ליה כלי זיינה תפשוט דנאמנת י"ל דנהי דלית ליה האי טעמא לענין התירא להתייחד מ"מ סומכת על זה שיכולה להטמין עצמה להמתין שם שתראה שימות ולא תעיד בדדמי:

בין בדרך אבל תרי בעיר אין בדרך לא שמא ילטרך אחד מהן לנקביו ונמלא אחד מהן יתייחד עם הערוה בפ' עשרה יוחסין (קדושין דף פא.): בפרולין מי שרי. ועובדי כוכבים למה ליה לתנא לאשמועינן

הא אפי׳ ישראל דכוותייהו אסירי: והוליאוה עשרה. פרילים לאשת איש זונה: במטה. חוץ לעיר לעבירה כעין קוברי מת שלא יבינו: באשתו. של עובד כוכבים עמו: עובד כוכבים אין אשתו משמרתו. דלא קפדה דאיהו בקרי ואיתתיה בבולינים: אבל ישראל אשתו משמרתו. שרי כדתנן בעשרה יוחסין בזמן שאשתו עמו ישן עמהן בפונדקי מפני שאשתו משמרתו [קדושין פ:]: וחיפוק ליה. בלאו עבירה נמי לא תתייחד משום שפיכות דמים: נאשה חשובה. בין האנשים ובין הנשים אשה יפה בין הסנטיט וכין היה בת מינה (א) רש"י ד"ה באשה וכי וקרובה למלכות דמיסתפו מינה (א) רש"י ד"ה באשה וכי אל המא לה אבל משום עריות מותרת להמיד דמשום: איכא דיפה היא ואנטריך לאשמועי׳ דלא תתייחד חיישינן שמא תתפתה אבל אשה שאינה חשובה בין האנשים וחשובה בין הנשים משום רציחה נמי איכא דבא עליה ואחר כך הורגה דלא ס"ל אשה כלי זיינה עליה וחשובה בין האנשים ולא בין הנשים מותרת להתייחד (6) ומשום עריות ליכה דחינה יפה: השה כלי זיינה עליה. אע"ג דאינה חשובה לא בין האנשים ולא בין הנשים אין הורג אותה אלא בא עליה וכיון שבא עליה אינו הורגה ואפילו אינה

קרובה למלכות נמי אי לא אשמועינן דחיישינן לעריות לא הוה מסתברא דמיתסרה משום שפיכות דמים: מהי בינייהו. בין לר' ירמי' דמוקי לה באשה חשובה הא לאו חשובה חיישי׳ לשפיכו׳

דמים בין לרב אידי דאמר כלי זיינה עליה וליכא משום שפיכות דמים מ"מ משום ערוה איכא בה ולא מתייחדת: איכא בינייהו אשה חשובה בין האנשים. קרובה למלכות ואינה חשובה

בין הנשים אינה יפה לרבי ירמיה דמוקי לה באשה חשובה דמשמע חשובה בין האנשים ובין הנשים דקרובה למלכות היא ולא קטלי לה אבל משום עריות איכא למיחש דיפה היא הכא חשובה בין האנשים ולא בין הנשים שריא לייחודי דמשום שפיכות דמים ליכא דהא קרובה למלכות ומשום עריות נמי ליכא דהא מכוערת היא לרב אידי אסירא לייחודי דכולהו חיישינן לערוה דהא סתמא קאמר אשה כלי זיינה עליה ולא קאמר הכא באשה יפה עסקינן דכלי זיינה עליה: אע"פ שהשלום עמה. דודאי לא יהרגוה דהא כלי זיינה עליה לא תתייחד עמהן כו' והיינו כרב אידי בר אבין. השלום עמה משמע היא נושאת את שלומה ואינה נריכה שלום מלכות: טופלו לימינו. מחברו לעובד כוכבים לימינו של ישראל שאם ירצה העובד כוכבים להורגו ישלח ישראל יד ימינו ויאחז בו: בסייף. דאם היה העובד כוכבים חגור סייף טופלו ישראל לימינו כדי שיהא יד שמאלי של עובד כוכבים שהסייף חגור בו ללד ימינו של ישראל ומזומנת לימין ישראל לאחוז בה: במקל. אם ביד עובד כוכבים מקל: טופלו. ישראל לשמאלו (ב) שתהא יד ימין העובד כוכבים שהמקל בה סמוכה לישראל ואם ירים יד ימינו תאחזו שמאלו של ישראל במקל הסמוך לה דאי טופלו לימינו יהא המקל רחוק מידו של ישראל: במעלה. בהר או בסלע: לא יהא ישראל למעה. אלא למעלה בעלייה ילך ישראל לפני העובד כוכבים דהיינו למעלה אלא שטופלו לימינו דלא הוי אחריו ממש ובירידה יוליך העובד כוכבים לפניו: ואל ישוח לפניו. אפי׳ במישור אל ישחה ישראל לפני העובד כוכבים ליטול כלום: שמא ירוך את גולגלחו. ירולך: ירחיב לו את הדרך. אם היה לריך לו לילך עד פרסה יאמר לו ב' פרסאות אני לריך לילך

אולי ימתין העובד כוכבים מלהכותו עד פרסה שניה וזה יפרוש ממנו קודם לכן: נסע סכותה. ולא הלך עד שעיר: לעכו. רחוק מכזיב:

(ב) ד"ה טופלו ישראל לשמאלו כדי שתהא: (ג) תום' ד"ה איכא וכו" באשה חשובה עסקינן ואז לא: (ד) בא"ד החזיקה היא מלחמה בעולם ואמרה מת בעלי מהר מי מת בעדי מהו מי מהימנא וכו' עלינו ליסטין הוא מת ואני נצלתי נאמנת דהחזיקה היא מלחמה ודחי התם וכו' לר' ירמי׳ דלית ליה אשה כלי זיינה עליה תפשוט דנאמנת וכו' לענין להתירה:

מוסף רש"י

עם שני אנשים. שהאחד נוש מחבירו (קדושין פ:). לא שנו. הא דתנן אבל אשה מתייחדת עם שני (סוטה עשרה והוציאוה והוציאוה עשרה. אנשים, במטה. נחזקת שהיא מתה וקלקלו עמה ואשת איש היתה (קדושין פ: וכעי"ז סוטה שם). טופלו לימינו. מחכרו לימין (חולין צא.). עד אשר אבא אל אדוני שעירה. הרחיב לו הדרך, שלא היה דעתו ללכת אלא עד סוכות, אמר אם דעתו לעשות לי רעה ימתין עד נוסי סללו, והוס לס הלך בראשית לג יד).

לבי